

Ahmet Kaya'nın fevkalade onurlu ve hazin öyküsü: Bir delikanlı yürek

Olmasaydı sonumuz böyle

"Hoşça kal sevgili ülkem" yazıyordu mezar taşında. Şarkılarında bizlere anlattığı karakterlere benzedi hep Ahmet Kaya. Biraz Suphi, biraz da Bahtiyar'dı aslında. Ölümü de Bahtiyar'ınkine benzemişti. "Geçiyor önümden sirenler içinde, ah eller üstünde, çiçekler içinde." Sevenleri onu son yolculuğuna böyle uğurlamıştı.

HÜRREM ERMAN FRANKFURT

Soğuk bir ekim sabahı gözlerini vefasız bir ülkede açmıştı dünyaya Ahmet Kaya. Çileli, sıkıntılı ve mücadele dolu bir hayata hazırlanırken, henüz 6 yaşında kendini ifade etme biçimi olan müzikle tanıştı. Bilyeleri, topacı olmamıştı ama bağlaması vardı ve Türkiye'nin müzik tarihine eserleri ve mücadelesiyle damga vuracak bir direniş sembolü makus kaderine ilerliyordu koşar adım... Yarılan ekmeğin buğusu gibiydi minik parmakları bağlamanın notalarında gezinirken, Malatya'dan Paris'e uzanan bir kader bekliyordu onu.

Dokuz yaşına geldiğinde babasının çalıştığı fabrikadaki işçilerin düzenlediği işçi bayramı gecesinde onlarca insana bağlama çalarak şarkı söylemesi kitle önündeki ilk deneyimleriydi. O kadar beğenilmişti ki, Gaziantep'teki Devlet Demiryolları'nın gecesine götürülüp orada da konser vermesini istemişti büyükleri.

Yepyeni umutlar ve gelecek için göç etmişti ailesi Malatya'dan. Okulu bırakmak zorunda kalıp çalışmaya başlamıştı. Sokaklarla yeni tanışıyor ve yaşayarak öğreniyordu her şeyi. Konservatuvara gitmek en büyük hayaliydi ama o koşullarda bunun mümkün olmadığının farkındaydı. Geceleri taksicilik de yaptı, benzincide araba da temizledi ama her genç gibi umutluydu ve hayalleri vardı. Bu yüzden beste yapmayı ve bağlamasını hiç bırakmadı. Olaylardan hemen etkileniyor ve bağlamasına sarılıyordu. Bazen, insanlar onu duysun diye balkonda çalıp söylüyordu şarkılarını. Öteki olmanın ne demek olduğunu ilk kez o yıllarda anlamıştı.

Askerliğini Gelibolu'da orkestra elemanı olarak geçirdi ve bu sırada çello başta olmak üzere birçok müzik aletini yakından tanıma fırsatı bulmuştu. Vatanî görevine gitmeden önce eğitim enstitüsü keman bölümünde eğitim almaya başlamıştı. İlk eşiyle tanışması, başının belaya girmesi bu döneme denk geliyordu.

Yokluk, kader olunca

İlk albümü, yorucu ve acılı bir umut yolculuğunun ürünüydü. Evi geçindirecek parayı bulamayan ve albüm çıkartmak için kapı kapı gezen Kaya, ilk eşi Emine'nin geçim korkusu nedeniyle kızları Çiğdem'i de alıp gitmesinin acısını bile yaşamıştı. Kızları kısa bir süre önce dünyaya gelmişti ve darbenin içinde yaşamaya çalışan bu çift henüz 1,5 yıllık evliydi. Çok sevdiği babasını yeni kaybetmişti Ahmet Kaya ve tek tesellisi eşi ve kızı Çiğdem'di. Ama artık onlar da yoktu.

Ve 12 Eylül 1980... O sabah Türk halkı darbeye uyandı. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Bugünkü tahminlere göre Türkiye'nin her yerinden toplam 600 bin kişi tutuklandı. Gencecik bedenler ilk kez işkence ile tanıştı. Türkiye, tarihinin utanç dolu günlerini yaşamaya başlamıştı. Ahmet Kaya tutuklanmamıştı fakat yapayalnız kalmıştı. Tüm arkadaşları ya hapishanelerdeydi ya da kaçmışlardı. 1980 darbesi Ahmet Kaya'nın sanatındaki muhalif duruşu için güzel bir zemindi. Onun müziğinin ve şarkılarının bir derdi vardı. Ezilenin sesini duyardınız Ahmet Kaya'nın müziğinde. Acıyla besleniyordu onun sanatı.

80 darbesinde fikir suçundan kısa süre hapis yatan Gülten Kaya, o dönemde Ahmet Kaya'nın şarkılarını dinlemiş fakat kendisinin resmini bile görmemişti. Gülten Kaya hapishanede Selda Bağcan'la dost olmuş ve ısrarlar sonucunda Selda Bağcan'ın abisi Sezer Bağcan'ın stüdyosunda çalışmaya başlamıştı. Ahmet Kaya'nın ikinci albümünü kaydetmesi ve eşi Gülten Kaya ile tanışması da bu stüdyoda oldu. Hayata karşı fikirleri aynı olan bu iki gencin yakın dostluk kurması ve bu dostluğun da aşka dönüşmesi uzun sürmedi.

Ahmet Kaya, yavaş yavaş hapishanelerde fişlenen gençlerin ve gözü yaşlı annelerin sesi olmaya başlamıştı. İlk albümü 'Ağlama Bebeğim'in neredeyse yayınlandığı gün toplatılması ve Kaya'nın tutuklanması, onun adının duyulmasına, şarkılarının merak edilmesine neden olmuştu. Büyük kızı Çiğdem'e yazdığı 'Ağlama Bebeğim' şarkısında *"Çok uzakta öyle bir yer var. O yerlerde mutluluk var."* diyordu. Hakim şarkının bu kısmına takılmıştı. *"Çok uzakta ne var?"* diye sormuştu Ahmet Kaya'ya. Kaya, bu albümü hazırlarken tüm şarkılarının yanında bir de kahramanlık marşı koymuştu. Bu marş tamamen albümü koruma amaçlıydı. Belki de marş sayesinde bilinmez, Danıştay kararı ile albümün üstündeki yasak kalktı ve yapımcı kararı gazeteden duyurdu. Albüm yüz binlerce fikir suçlusunun hislerine ve düşüncelerine dokunmuştu.

Gülten ve Yusuf Hayaloğlu

1986 yılında Ahmet Kaya ikinci eşi Gülten Kaya ile evlen-

